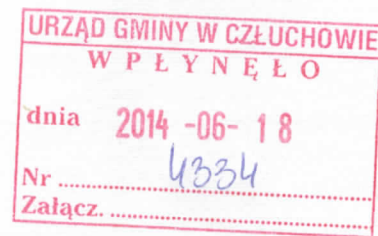

WOJEWODA POMORSKI

FB-III-431.43.2014.JJ.BK

Gdańsk, dn. 12.06.2014 r.

Pan
Adam Marciniak
Wójt Gminy Człuchów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach od 12 do 23 maja 2013 r. została przeprowadzona w trybie zwykłym planowa kontrola finansowa w Gminie Człuchów z siedzibą władz w Człuchowie ul. Szczecińska 33 oraz w jej jednostkach organizacyjnych, przez:

- Joannę Jędrzyśiak – inspektora wojewódzkiego – kierownika zespołu kontrolnego,
  - Bożenę Kniaź – starszego inspektora wojewódzkiego,
- na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli Nr 61/2014 i 62/2014 z dnia 6 maja 2014 r., wydanego z upoważnienia Wojewody Pomorskiego przez Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego Gdańsku.

Przedmiot i okres objęty kontrolą:

Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2013r. w wybranych rozdziałach i paragrafach oraz realizacja dochodów budżetu państwa.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011r. Nr 185, poz. 1092), kontrolę przeprowadzono pod względem legalności i rzetelności, w oparciu o dowody źródłowe stanowiące podstawę do dokonywania wydatków, wypłat z rachunków bankowych oraz wpłat, w konfrontacji z zapisami w ewidencji księgowej, wyciągi bankowe, umowy, sprawozdania budżetowe i dokumentację w zakresie realizacji dochodów budżetowych.

Ocena:

Działania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym przedmiotową kontrolą ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono:

I. Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji celowych

Zakres przedmiotowy kontroli, dotyczący wydatkowania i rozliczenia dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa, obejmował:

1. pomoc materialną dla uczniów rozdział 85415 § 2030 i § 2040

1.1. Dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów ramach Rządowego programu pomocy uczniom w 2013r. – „Wyprawka szkolna”.

Na realizację powyższego programu kontrolowana jednostka otrzymała z budżetu państwa dotację w kwocie **44.850,00 zł**, która została wydatkowana do wysokości **44.650,00 zł**. Niewykorzystana kwota 200,00 zł. została zwrócona na rachunek Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 19.12.2013 roku.

W zakresie realizacji programu jednostka stosowała się do przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2013r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów dydaktycznych.

Pomocą objęto łączne 174 uczniów w tym: klas I, II, III, V szkół podstawowych oraz uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego klas I-III, IV-VI szkół podstawowych i gimnazjum, z 5 szkół z terenu Gminy Człuchów:

- Szkoła Podstawowa w Polnicy – kwota 7.575,00 zł,
- Szkoła Podstawowa w Rychowach – kwota 8.975,00 zł,
- Szkoła Podstawowa w Stołcznie – kwota 9.875,00 zł,
- Szkoła Podstawowa w Wierzchowie – kwota 12.675,00 zł,
- Gimnazjum Gminne w Rychowach – kwota 5.550,00 zł.

Na podstawie wniosków złożonych przez rodziców lub opiekunów dzieci dyrektorzy poszczególnych szkół sporządzali listy uczniów uprawnionych do otrzymania wyprawki szkolnej. Do wniosków dołączane były również wymagane zaświadczenia o osiągniętych dochodach oraz orzeczenia z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego.

W toku kontroli stwierdzono, że z ogólnej liczby uczniów objętych programem: 130 uczniów spełniło kryterium dochodowe oraz 29 uczniów posiadało orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez poradnię psychologiczno – pedagogiczną.

Pomoc finansową, pomimo przekroczenia kryterium dochodowego, otrzymało 15 uczniów. Liczba uczniów, którym udzielno pomocy w tym trybie nie przekroczyła 5 % ogólnej liczby uczniów rozpoczynającym w roku szkolnym 2012/2013 - zgodnie z § 3 ust. 7 w/w rozporządzenia.

W toku kontroli sprawdzono 25 losowo wybranych wniosków wraz z załącznikami i rozliczeniem (faktury, rachunki) ze szkół realizujących program „Wyprawka szkolna”.

Na tej podstawie stwierdzono, że dotacja została wydatkowana na zwrot rodzicom lub opiekunom uczniów kosztów zakupu podręczników w roku szkolnym 2012/2013 na podstawie dowodu dokonanego zakupu – faktur i rachunków wystawionych imiennie na ucznia, rodzica lub opiekuna prawnego lub oświadczeń o zakupie podręczników.

Należnych wypłat dokonywano gotówką w kasie Urzędu Gminy w Człuchowie za pokwitowaniem rodziców, prawnych opiekunów i rodziców zastępczych uczniów.

Ustalono, że wartość dofinansowania udzielonego poszczególnym uczniom nie przekroczyła kwot ustalonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2013r.

Wydatki dotyczące zwrotu kosztów poniesionych na zakup podręczników szkolnych zostały we wszystkich placówkach szkolnych prawidłowo zaklasyfikowane do § 3260 – inne formy pomocy dla uczniów.

W dniu 9 stycznia 2014r. kontrolowana jednostka sporządziła sprawozdanie z realizacji programu „Wyprawka szkolna” za 2013r. i przekazała je do Kuratorium Oświaty w Gdańsku.

1.2. Dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym

Na pomoc materialną o charakterze socjalnym w formie stypendiów i zasiłków szkolnych Gmina Człuchów otrzymała dotację w kwocie 279.955,00 zł, którą wykorzystywała w pełnej wysokości.

Ogółem na wypłatę stypendiów w 2013 r. Gmina wydatkowała kwotę 350.044,00 zł, w tym kwota 70.089,00 zł stanowiąca 20% wydatków ogółem, pochodziła ze środków własnych gminy.

W związku z powyższym zachowany został montaż finansowy wynikający z art.128 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Obsługę zadania, tj. wypłatę stypendiów i zasiłków szkolnych oraz ich rozliczanie prowadziła Gmina Człuchów.

Zasady udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów określone zostały w „Regulaminie udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Człuchów”, stanowiącym załącznik nr 1 do Uchwały nr XXIII/216/05 Rady Gminy Człuchów z dnia 30 marca 2005 r., stosownie do zapisów art. 90f ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty.

W § 5 Regulaminu określone zostały formy pomocy materialnej dla uczniów w postaci:

1. całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów opłat związanych z udziałem w zajęciach edukacyjnych w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole, a także udziału w zajęciach edukacyjnych poza szkołą,
2. pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym zakupu podręczników do nauki i innych pomocy naukowych,
3. całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania uczniów szkół ponadgimnazjalnych,
4. świadczeń pieniężnych, jeżeli Wójt uzna że udzielenie stypendium w w/w formach nie jest możliwe lub nie jest celowe.

Przy czym pomoc materialna w formach, o których mowa w pkt 2 i 3 mogła być realizowana także poprzez zwrot uprzednio zaakceptowanych wydatków, po przedstawieniu odpowiednich rachunków potwierdzających poniesienie wydatków. Ponadto w § 12 Regulaminu ustalono, że wysokość pomocy materialnej określa wójt, w granicach kwot określonych prawem, w każdej sprawie indywidualnie, kierując się sytuacją dochodową ucznia i jego rodziny. Natomiast w przypadku gdy ilość środków pieniężnych przeznaczonych na stypendia będzie niewystarczająca w stosunku do liczby osób spełniających kryteria, to pierwszeństwo w uzyskaniu stypendium mają osoby o najniższych dochodach w rodzinie oraz znajdujących się w bardzo trudnej sytuacji materialnej.

Stypendia szkolne otrzymywali uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych i policealnych zamieszkali na terenie Gminy Człuchów znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie występowało bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, rodzina niepełna.

Ustalono, że w 2013r. stypendia przyznawane były w jednakowej wysokości dla każdego ucznia, którego dochód na osobę w rodzinie uprawniał do ubiegania się o stypendium szkolne, tj. nie był wyższy niż 456,00 zł.

W 2013 r. stawki stypendium szkolnego wynosiły:

- w okresie od 01.02.2013 r. do 30.06.2013 r. 100,00 zł miesięcznie,
- w okresie od 01.09.2013 r. do 31.12.2013 r. 88,00 zł miesięcznie.

Wnioski o stypendium rodziców, opiekunów prawnych znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej wraz z niezbędnymi dokumentami składane były w terminie określonym w Regulaminie tj. do 15 września każdego roku.

Stypendia szkolne przyznawane były decyzją administracyjną Wójta Gminy Człuchów. W 2013r. wydano 2 decyzje odmowne w I półroczu oraz 8 decyzji odmownych w II półroczu, z uwagi na przekroczenie dochodu uprawniającego do otrzymania stypendium.

Decyzje dotyczące stypendiów za I półrocze 2013r. (za miesiące od lutego do czerwca) zostały wydane 8 czerwca 2013r.

Ustalono, że w I półroczu 2013r. **stypendia przyznane zostały w formie pieniężnej** na podstawie złożonego przez rodziców lub prawnych opiekunów uczniów **oświadczenia**, że pobrane stypendium będzie przeznaczone na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym dzieci. Zgodnie z art. 90d ust. 5 ustawy o systemie oświaty dopuszcza się udzielenia stypendium w formie pieniężnej, jednakże tylko w sytuacji, jeżeli organ uzna, że udzielenie stypendium w formie rzeczowej (np. refundacji poniesionych wydatków) jest niemożliwe lub niecelowe. **Gmina nie uzasadniła przyjętej formy realizacji stypendiów, a przedłożona dokumentacja uniemożliwiła dokonanie weryfikacji, czy wypłacone stypendium rzeczywiście zostało przeznaczone na cele edukacyjne.**

Za okres I półrocza 2013r. wypłacono 403 świadczenia w formie stypendiów szkolnych na kwotę 201.500,00 zł.

Decyzje za II półrocze 2013r. zostały wydane w dniu 1 grudnia 2013r. Określono w nich miesięczną kwotę przyznanego stypendium szkolnego na okres od września do grudnia 2013r. oraz termin wypłaty świadczenia.

W II półroczu stypendia szkolne wypłacane były zgodnie z zapisami Regulaminu - po uprzednim doręczeniu rachunków potwierdzających poniesione wydatki na pokrycie kosztów zakupu podręczników, przyborów szkolnych, lektur, encyklopedii, itp., udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych w szkole i poza szkołą (wyjazdy do teatru, wycieczki szkolne), zakupu pomocy naukowych oraz pobierania nauki poza miejscem zamieszkania.

Za okres od września do grudnia 2013r. wypłacono 422 świadczenia w formie stypendiów szkolnych na łączną kwotę 148.544,00 zł.

Ogółem w 2013r. wypłacono uprawnionym uczniom 825 stypendia szkolne na łączną kwotę 350.044,00 zł, z tego:

- w szkołach podstawowych 403 świadczenia na kwotę 170.272,00 zł,
- w gimnazjach 223 świadczenia na kwotę 94.036,00 zł,
- w szkołach ponadgimnazjalnych 187 świadczeń na kwotę 80.476,00 zł,
- w szkołach policealnych 12 świadczenia na kwotę 5.260,00 zł.

Dokonano szczegółowej analizy 20 wniosków uczniów ubiegających się o stypendium z wybranych szkół, wraz z kompletem dokumentów oraz wydanymi decyzjami. Stwierdzono, że do wniosków załączona została niezbędna dokumentacja potwierdzająca osiągany dochód uprawniający do otrzymania pomocy finansowej zaświadczenia z zakładów pracy, GOPS-u, PUP (o pobieraniu zasiłku dla bezrobotnych lub braku prawa do zasiłku), oświadczenia o osiągniętych dochodach z prowadzonego gospodarstwa rolnego, zaświadczenia uczniów ze szkół.

Na podstawie analizy ewidencji księgowej ustalono, że płatności wynikające z wydanych decyzji uregulowane zostały w 2013r. Wypłat dokonano przelewem na konta rodziców lub gotówką w kasie UG w Człuchowie, w dniach:

- za okres luty – czerwiec 2013 r. – 26 -28 czerwca 2013r,
- za okres wrzesień – grudzień 2013 r. – od 16-18 grudnia 2013r.

Wydatki poniesione na wypłatę stypendiów zaewidencjonowane zostały w § 3240 – „Stypendia dla uczniów”.

W 2013 r. Gmina Człuchów nie udzieliła pomocy socjalnej w formie zasiłku szkolnego, gdyż nie wystąpiły zdarzenia losowe.

2. Rozdział 85295 § 2030 – Pozostała działalność – „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Na dofinansowanie realizacji programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” kontrolowana jednostka otrzymała dotację celową w kwocie **652.580,00zł**, którą wykorzystwała w pełnej wysokości.

Podstawą realizacji programu było Porozumienie w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” zawarte dnia 24 stycznia 2013r. pomiędzy Wojewodą Pomorskim a Gminą Człuchów, którego przedmiotem było określenie zasad i warunków udzielenia dotacji celowej przeznaczonej dla Gminy na dofinansowanie zadania własnego o charakterze obowiązkowym z zakresu dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom go pozbawionym w 2013r.

Wojewoda zobowiązał się do przekazania dotacji w kwocie nie większej niż 320.000,00 zł, a wkład własny Gminy miał wynieść nie mniej niż 40%.

Powyższa kwota została zwiększona aneksem nr 1 do wysokości 670.000,00 zł, natomiast minimalny wkład własny Gminy obniżony został do 20%(nie mniej niż). Kolejnym aneksem nr 2 kwotę dotacji zmniejszono do wysokości 652.580,00 zł, wkład własny Gminy – 20 %.

Na podstawie analizy dokumentów przedstawionych do kontroli tj. sprawozdania z realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” za 2013r. oraz wydruków z ewidencji księgowej ustalono, że dotacja została wydatkowana na:

- dożywianie (posiłki) 351.854,20 zł,
- zasiłki celowe 391.269,00 zł,
- pozostałe koszty 80.000,00 zł.

Na podstawie analizy dokumentów źródłowych ustalono, że na w/w „pozostałe koszty” składały się m. in. wynagrodzenia wraz z pochodnymi kucharek oraz osób wydających posiłki w stołówkach szkolnych. Powyższe środki były wkładem własnym Gminy.

Ogólny koszt programu w zakresie dożywiania wyniósł 832.123,20 zł, z tego:

- kwota 652.580,00 zł ze środków dotacji
- kwota 170.543,20 zł ze środków Gminy

Wysokość wniesionych środków własnych stanowiła 20 % całkowitych kosztów realizacji programu, w związku z powyższym zachowany został montaż finansowy określony w Porozumieniu.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie, który realizował zadanie, prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową z podziałem na środki własne i z dotacji (w tym podział na poszczególne świadczenia). Wydatki ujęto w podziale na paragrafy prawidłowo zastosowanej, obowiązującej klasyfikacji budżetowej.

Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem.

3. rozdział 75011 § 2010 – urzędy wojewódzkie

Wojewoda Pomorski Decyzją Nr 1/2013 z dnia 21 lutego 2013r. przyznał dotację celową w powyższym rozdziale i paragrafie w kwocie 70.000,00 zł na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Na podstawie ewidencji księgowej oraz sprawozdawczości budżetowej ustalono, że dotację wykorzystano w pełnej wysokości, z przeznaczeniem na:

- wynagrodzenia osobowe § 4010 – 46.950,00 zł,
- dodatkowe wynagrodzenie roczne § 4040 – 3.991,00 zł
- składki na ubezpieczenia społeczne § 4110 – 8.711,00 zł,
- składki na Fundusz Pracy § 4120 – 1.248,00 zł,
- zakup materiałów i wyposażenia § 4210 – 9.100,00 zł.

Podstawą poniesionych wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń pracowników, którzy byli zatrudnieni na stanowiskach realizujących zadania z zakresu administracji rządowej, były kartoteki wynagrodzeń sporządzone w ujęciu miesięcznych dla każdego pracownika.

Na podstawie zestawienia pracowników wykonujących w 2013r. zadania z zakresu administracji rządowej w poszczególnych wydziałach Urzędu Gminy w Człuchowie oraz wykazu zakresu obowiązków pracowników stwierdzano, że środki dotacji wydatkowano na wynagrodzenia wraz z pochodnymi 5 pracowników w łącznym wymiarze 3,75 etatu realizujących następujące zadania:

- ewidencja ludności, dowody osobiste – 2 pracowników w ramach 2 pełnych etatów,
- zadania obrony cywilnej i zadania obronne – 1 pracownik w ramach 1 etatu,
- działalność gospodarcza (ewidencja działalności gospodarczej) – 1 pracownik w ramach 0,50 etatu,
- działalność gospodarcza (wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu) – 1 pracownik w ramach 0,25 etatu.

Ogółem wydatki poniesione przez Gminę na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, obejmujące wynagrodzenia w/w pracowników (z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym), wraz z pochodnymi oraz koszty utrzymania w/w stanowisk pracy, wyniosły w 2013r. ogółem 246.087,70 zł.

4. rozdział 85195 § 2010 – pozostałe zadania

Na podstawie sprawozdawczości budżetowej ustalano, że w 2013r. Gmina Człuchów nie otrzymała w powyższym paragrafie dotacji celowej.

Na pytanie kontrolującego czy w 2013r. wydawane były decyzje na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, Pan Ryszard Wójcik – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Człuchowie wyjaśnił „w 2013 roku GOPS wydał 13 decyzji o których mowa w art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Decyzji odmownych nie wydano”. Decyzje wystawiał GOPS na podstawie wniosków złożonych przez osoby ubiegające się o świadczenia. Przed wydaniem decyzji pracownicy socjalni GOPS-u przeprowadzali wywiady środowiskowe w celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej wnioskodawcy.

II. Realizacja dochodów budżetu państwa z tytułu zwrotu przez dłużników alimentacyjnych wypłaconych świadczeń alimentacyjnych

Wykonanie planu dochodów związanych z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej za 2013r, wynikające ze sprawozdania Rb-27ZZ, sporządzonego przez Gminę Człuchów na dzień 31.12.2013r. przedstawia się następująco:

§	Plan	Należności	Dochody wykonane ogółem	Dochody potrącone przez UG Człuchów	Dochody przekazane	Należności pozostałe do zapłaty		
						Ogółem	Zaległości	Nadpłaty
0920	0,00	679.723,96	10.456,52	0,00	10.734,52	669.267,44	669.267,44	0,00
0970	50.800,00	891.076,52	256,75	128,37	128,38	890.819,77	890.819,77	0,00
0980	0,00	0,00	0,00	0,00	307,07	0,00	0,00	0,00
0980	0,00	3.088.659,29	70.958,10	28.076,17	44.293,44	3.017.701,19	3.017.701,19	0,00
Razem:	50.800,00	4.659.459,77	81.671,37	28.204,54	55.463,41	4.577.788,40	4.577.788,40	0,00

Na podstawie sprawozdania Rb-27 ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych j.s.t., ewidencji księgowej oraz dowodów źródłowych ustalono, iż należności z tytułu zwrotu od dłużników alimentacyjnych wypłaconych świadczeń alimentacyjnych oraz odsetek na koniec 2013 roku wyniosły łącznie 4.659.459,77 zł. Dochody wykonane zamknęły się kwotą 81.671,37 zł, zaś przekazane do PUW – 55.463,41 zł. Należności wymagalne pozostałe do zapłaty w kwocie 4.577.788,40 zł dotyczyły nieuregulowanych przez dłużników alimentacyjnych w 2013 roku i w latach wcześniejszych należności wraz z odsetkami za zwłokę.

Analizie poddano zgodność ewidencji księgowej ze sprawozdawczością budżetową oraz prawidłowość prowadzonych postępowań egzekucyjnych w stosunku do dłużników alimentacyjnych.

W toku kontroli stwierdzano, iż **kwota dochodów przekazanych wykazana w sprawozdaniu Rb-27ZZ nie była zgodna z ewidencją księgową** prowadzoną przez UG na koncie 225.

W sprawozdaniu dla paragrafów:

- 0920 wykazano kwotę 10.734,52 z a z ewidencji księgowej wynika 10.456,52 zł,
- 0980 wykazano kwotę 44.293,44 zł, a z ewidencji księgowej wynikała 42.574,86zł.

Różnica wynosiła 1.996,58 zł. W związku ze stwierdzoną rozbieżnością Pani Aneta Gliszczyńska Skarbnik Gminy Człuchów złożyła następujące wyjaśnienie: „*Informuję, że w dochodach przekazanych (kol. 8) wykazano dochody przekazane 09.01.2013r. dotyczące 2012r*”.

Ustalono, że powyższe dochody zostały przekazane na rachunek Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 09.01.2013r. tj. **z 1-dniowym opóźnieniem**. Powyższe stanowi naruszenie zapisu art. 225 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych, gdyż pobrane do dnia 31 grudnia dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, są przekazywane na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej, przekazującego dotację celową – w terminie do dnia 8 stycznia roku następującego po roku budżetowym.

Realizacją zadań z zakresu funduszu alimentacyjnego zajmował się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie.

Wyegzekwowanie przez komorników należności wpływały na rachunek Ośrodka Pomocy Społecznej w Człuchowie. Ustalono, że rozksięgowanie zrealizowanych dochodów na: dochody budżetu państwa, dochody gminy wierzyciela i dochody gminy dłużnika - dokonywane było w Urzędzie Gminy, który otrzymywał pisemne informacje o wpłatach komorniczych dot. poszczególnych dłużników.

Przypis należności dokonywany był raz w miesiącu, po wypłacie świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej. Odsetki za zwłokę księgowane były kwartalnie, co było zgodne z zapisami § 8 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego (...).

Wg stanu na dzień 31.12.2013r. zarejestrowanych było 108 dłużników alimentacyjnych z zadłużeniem wobec Gminy Człuchów. Ponadto wobec 51 dłużników prowadzone jest postępowanie na wniosek innych organów właściwych wierzyciela.

Na podstawie szczegółowej analizy dokumentacji dotyczącej 20 dłużników alimentacyjnych - wybranych losowo przez kontrolującego ustalono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie podejmował działania windykacyjne wobec dłużników wynikające z art. 3 ust. 5, art. 4 ust. 1 oraz art. 5 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, tj.:

- występował z wnioskiem do gminy dłużnika o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych, w przypadku gdy gmina dłużnika nie była tożsama z gminą wierzyciela,
- wzywał dłużników na wywiady alimentacyjne, odbierała oświadczenia majątkowe, zobowiązywała dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy, informowała właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

W kontrolowanym okresie zasiłkowym 2012/2013 nie było sytuacji, w których dłużnicy alimentacyjni uchylali się od złożenia oświadczenia majątkowego lub uniemożliwiali przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego w związku z tym nie było potrzeby składania wniosków do prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu Karnego, a także kierowania wniosków do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika.

GOPS przekazywał również informacje do Biura Informacji Gospodarczej S.A. o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W okresie świadczeniowym 2012/2013 wydano 108 decyzji przyznających świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla osób uprawnionych. W lutym i w maju (5 decyzji) 2014r wystawiono 97 decyzji o zwrocie przez dłużników alimentacyjnych należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. 11 dłużnikom alimentacyjnym nie wystawiono decyzji o zwrocie należności, ze względu na:

- zgon zobowiązanego - 1 dłużnik,
- całkowitą spłatę zadłużenia – 4 dłużników,
- nieznaną adres dłużnika (nie doręczono skutecznie zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego). Obecnie ustalane są aktualne adresy dłużników przez komorników sądowych – 6 dłużników.

Decyzje administracyjne w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydawane były w lutym 2014r., tj. w okresie ok 3 miesięcy od zakończenia okresu świadczeniowego oraz 5 decyzji w miesiącu maju (ustalano aktualny adres zamieszkania dłużnika).

Tytuły wykonawcze za kontrolowany okres zasiłkowy tj. 2012/2013 nie zostały do dnia zakończenia kontroli wystawione. Zgodnie z wyjaśnieniem ustnym, złożonym przez Kierownika Sekcji Świadczeń Rodzinnych GOPS, tytuły wykonawcze wystawiane są w miesiącu sierpniu. Zgodnie z § 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2011 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. nr 137 poz. 1541), wierzyciel powinien podjąć czynności windykacyjne po upływie terminu na spłatę

zobowiązań. Jakkolwiek w w/w Rozporządzeniu nie określono dokładnie terminu na wystawienie tytułów wykonawczych, to wystawienie ich po ok. 6 miesiącach od daty wymagalności zobowiązania, **stanowi zwłokę w podejmowaniu czynności windykacyjnych.**

Ustalono, że w 2013 roku GOPS w Człuchowie nie dokonywał umorzeń należności od dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych.

W trakcie kontroli ustalono, że w Gminny Ośrodku Pomocy Społecznej w Człuchowie w 2013 r. w jednym przypadku dokonał wygaszenia należności, w związku ze zgonem dłużników, na kwotę 16.144,00 zł - zgodnie z art.28 ust. 3 cytowanej powyżej ustawy.

III. Sprawozdawczość budżetowa.

Dane wynikające z ewidencji księgowej wydatków były zgodne z kwotami wykazanymi w sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych oraz z kwotami wykazanymi w sprawozdaniach merytorycznych w zakresie rozliczenia wyprawek szkolnych, stypendiów i dożywiania.

Również dane ujęte w sprawozdaniu Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych j.s.t. ustawami zgodne były z ewidencją księgową.

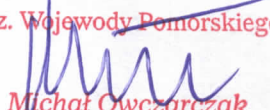
ZALECENIA I WNIOSKI

Mając na uwadze powyższą ocenę i uwagi wnoszę o:

- podjęcie działań mających na celu skrócenie terminów wystawiania tytułów wykonawczych dłużnikom alimentacyjnym,
- zwiększenie nadzoru nad terminowym przekazywaniem zrealizowanych dochodów budżetu państwa.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz nieprawidłowości.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Pomorskiego, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

wz. Wojewody Pomorskiego

Michał Owczarczak
Wicewojewoda Pomorski